

Tíðargrein

Kristina Háfoss
Løgtingskvinna fyri Tjóðveldi

FRÆLSI KEMUR IKKI AV SÆR SJÁLVVUM

Samstarvsavtala, altjóða umboðan og vinarskapur millum Føroyar og Katalonia gjørdur, at leiðin í undanfarnu viku lá uttanlands. Hetta var ein øðrvísi og hendingarík ferð og vika, sum stóð í ljósinum av politisku kreppustøðuni í Katalonia., skrivur Kristina Háfoss í tíðargrein í dag

Seinni partur

Vit eru í gongd við so-kallaðu 4. ídnaðarkollveltingina í lýtuni. Alt gerst alsamt meira talgilt, og talgilding fer fram í samfelagnum um vit vilja tað ella ikki. Vit kunnu velja at lata onnur taka avgerðir – og lata upp til tilvildina – ella vit kunnu taka støðu til, hvussu vit ynskja at grundleggjandi talgilda undirstøðukervið skal vera til frama fyri land og fólk. Vit hava valt seinnu loysnina. Tað snýr seg eisini í stóran mun um, at vit mugu hava sjálvræði á hesum týðandi undirstøðukervinum fyri okkum øll. Tað snýr seg eisini um, at geva borgarum ræði yvir egnum dátum, at skapa størri tryggileika í dátusamskiptinum, at veita betri tænastr, at skapa størri gjøgnumskygni, at gera dagligdagin lættari fyri borgarar – og at tryggja, at persónligi talgildi samleikin hjá føroyingum ikki verður stýrdur av øðrum, enn føroyingum sjálvum. Tí Talgildi samleikin verður meira enn bara ein talgildur lykil. Hesin verður eitt talgilt borgarakort og yvir tíð eisini eitt talgilt pass. Tað snýr seg tí eisini um talgilt sjálvbjargni.

Føroyar millum fremstu talgildu lond

Føroyar eru sera framkomnar tá tað kemur til talgildar loysnir og KT-skipanir á fleiri økjum. Eitt nú eru okkara skattaskipan, talgilda heilsuskipan og búskaparskipan landsins í heimsflokki. Eisini er okkara tele- og samskiptisnet sera framkomið. Hartil kemur so talgilda undirstøðukervið, sum vit nú menna við Talgildu Føroyum.

Smátt er gott

Tað sum hugtekur onnur er, at vit í Føroyum hava megna at vera

millum fremstu lond innan talgilding – hóast vit bert eru 52.000 fólk. Men tað er júst hetta, ið eg nýtti høvi til at vísa á, er fyrimumur okkara. Tí talgildingin ger, at júst smáar tjóðir og smærri býir hava møguleika at ganga á odda tá umræður talgildar loysnir til frama fyri borgarar, vinnu og samfelagið. Tí tað eru tey, ið lættast og skjótast kunnu tillaga seg til nýggju tíðina og stöðugt broyttu fyrirteytirnar, ið fara at ganga á odda frameftir, og har hava smærri tjóðirnar, so sum føroyingar, ein stóran fyrimumur – um vit gagnnýta møguleikan á rættan hátt.

Øll omanfyreinevndu viðurskipti kom eg inn á í røðuni sum eg helt á ráðstevnuni.

Altjóða samstarv um talgildar loysnir

Næsta ráðstevnudagin varð eg boðin at luttaka á serstakari arbeiðsdegi saman við 30 serfrøðingum av ymiskum slag, sum eisini vóru millum røðarar á ráðstevnuni. Saman við fleiri umboðum frá World Bank og borgarstjóranum í Izmir – 3. størsta býi í Turkalandi – fingur vit til uppgávu, í smærri bólkum, at arbeiða við

ítøkiligum loysnum, ið kunnu geva fólkinum í Izmir meira fólkaræði, betri tænastr, størri gjøgnumskygni. Nýggi borgarstjórin hevði ynski um, at byggja býin á heilt onnur virðir, enn tað, ið ovasti leiðari landsins fremur. Hetta var eitt spennandi átak at luttaka í, og verða niðurstøðurnar og úrslitini send okkum í næstum. Eisini fingur vit sum luttóku innbjóðing frá borgarstjóranum, at koma til Izmir.

Borgarstjórin í Barcelona bjóðaði

Um kvøldið henda fyrsta ráðstevnudag, hevði borgarstjórin í Barcelona eisini bjóðað til døgurða. Hesin varð hildin í sjálvum ráðhúsinum, har eg luttók saman við øðrum røðarum og luttakarum frá ráðstevnuni. Ein avbera vakur býráðsbygningur, ið osaði av ríkari søgu og mentan. Nógvar spennandi samrøður við fólk úr alskyns londum.

Føroyar serstakar – bæði so og so

Hetta var fyrstu ferð, at Føroyar høvdu bás á hesi talgildingar ráð- og framsýningarstevnuni í Barcelona. Føroyski básurin var væl vitjaður, og vórðu nógvar samrøður og ávís sambond skapt. Klintra, Føroya Tele, Talgildu Føroyar, Hugskotið og Tórshavnar kommuna vóru umboðað á básinum hesa fyrstu ferðina. Umframt hesa ráð- og framsýningarstevna, so var ein av heimsins størstu ferðavinnuráðstevnunum hildin beint við síðuna av. Leiðin lá tí eisini yvir at vitja føroyska ferðavinnubásin. Har var úr at gera, og ótalligir fundur í gongd við nýggjar og verandi kundar, ið ynsktu at keypa upplivingar í Føroyum til

komandi ár. Flott at uppliva, at føroyski básurin helst var millum best vitjaðu av norðurlandsku básunum.

Jú, sanniliga er tað serstakt at vitja Føroyar – og at liva í Føroyum.

Amnesty International og ST nevnd átala Spania

Henda fyrsta ráðstevnudagin – sum eisini var dagin eftir, at eg hevði vitjað politisku fangarnar í fongslinum – kom Amnesty International út við frágreiðing og áheitan á sponsku stjórnina um, at leyslata fangarnar og tryggja at mannaættindi verða vird. Vónandi kann henda áheitan, sum kemur umframt áheitan frá eitt nú ST nevndini – UN Group on Arbitrary Detention – vera við til, at skunda undir eina loysn á politisku kreppuni í Katalonia.

Á vitjan hjá forsetanum í parlamentinum

Áðrenn leiðin lá til Katalonia vendi eg mær til parlamentið, fyri at vita, um til bar at koma á vitjan í parlamentsbygninginum. Fekk stutt eftir innbjóðing frá forsetanum í parlamentinum – Roger Torrent – um, at koma á vitjan hjá

